

การศึกษาลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี
ที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

นางสาวจงกลณี ยศบรรดาศักดิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-295-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF DECISION MAKING STYLES OF ADMINISTRATORS OF
ELEMENTARY SCHOOLS WITH HIGH LEARNING ACHIEVEMENT STUDENTS UNDER
THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF SARABURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

Miss Jongonee Yodbandasak

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-295-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี
ที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

โดย

นางสาวจงกลนีย์ ยศบรรดาศักดิ์

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิษกรักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นงษ์ นงจิตราคุลย์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัชวัฒน์ outhairat)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

จกกลนีย์ ยศบรรดาศักดิ์ : การศึกษาลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนสูง (A STUDY OF DECISION MAKING STYLES OF ADMINISTRATORS OF
ELEMENTARY SCHOOLS WITH HIGH LEARNING ACHIEVEMENT STUDENTS UNDER THE
JURISDICTION OF THE OFFICE OF SARABURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION)
อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.อมรชัย ดันติเมธ, 196 หน้า. ISBN 974-581-295-1.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะการตัดสินใจสั่งการ และศึกษาปัญหาการตัดสินใจ
สั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ที่นักเรียนมีผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงในงานบริหารการศึกษา
6 งาน ผู้บริหารส่วนใหญ่ ใช้วิธี "ประชุมอภิปรายปัญหาประเมินทางเลือกร่วมกับกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชา
แล้วทำการตัดสินใจโดยใช้ความเห็นสอดคล้องกัน" ในการบริหารงานวิชาการ, งานกิจการนักเรียน
และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ใช้วิธี "ตัดสินใจด้วยตนเอง โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่" และ
ใช้วิธี "ประชุมอภิปรายปัญหาประเมินทางเลือกร่วมกับกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชา แล้วทำการตัดสินใจ โดยใช้
ความเห็นสอดคล้องกัน" ในการบริหารงานบุคลากร ใช้วิธี "อภิปรายปัญหาร่วมกับกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชา
แล้วพิจารณาตัดสินใจด้วยตนเอง" และใช้วิธี "ประชุมอภิปรายปัญหาประเมินทางเลือกร่วมกับกลุ่ม
ผู้ใต้บังคับบัญชา แล้วทำการตัดสินใจโดยใช้ความเห็นสอดคล้องกัน" ในการบริหารงานธุรการและ
การเงิน และการบริหารงานอาคารสถานที่

อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการ "ประชุมอภิปรายปัญหา
ประเมินทางเลือกร่วมกับกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชา แล้วทำการตัดสินใจโดยใช้ความเห็นสอดคล้องกัน" ในการ
บริหารงานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ใช้วิธี
"ตัดสินใจด้วยตนเองโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่" และใช้วิธี "ประชุมอภิปรายปัญหาประเมินทางเลือกร่วมกับ
กลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชา แล้วทำการตัดสินใจโดยใช้ความเห็นสอดคล้องกัน" ในการบริหารงานวิชาการ,
งานบุคลากร และงานธุรการและการเงิน

ปัญหาการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร คือ 1. ครู อาจารย์ในโรงเรียน มีความรู้
ความสามารถไม่เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ และขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน 2. ผู้บริหาร
ขาดความรู้ในการนิเทศงาน

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ..... บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติต ..... นิติต อดมนต์ศักดิ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... อ.ดร.อมรชัย ดันติเมธ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

C342131 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD : DECISION MAKING/ELEMENTARY SCHOOL ADMINISTRATORS

JONGONEE YODBANDASAK : A STUDY OF DECISION MAKING STYLES OF ADMINISTRATORS OF ELEMENTARY SCHOOLS WITH HIGH LEARNING ACHIEVEMENT STUDENTS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF SARABURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. AMORNCHAI TONTIMADH, Ph.D. 196 PP. ISBN 974-581-295-1

Purposes of this research are to study the decision-making styles and the problems in the decision-making of the elementary schools with high learning achievement students under the jurisdiction of the office of Saraburi Provincial Primary Education.

The findings were as follows: Most elementary school administrators' decision-making, concerning academic administration, student affairs administration, and school-community relationship administration; was problems discussion and alternatives estimation with subordinates until the consensus was reached.

According to personnel administration, they made their decision by themselves and by way of problems discussion and alternative estimation with subordinates until the consensus was reached.

Furthermore, according to the school business and finance and school building administrative tasks, the administrators made their decision by discussing the problems with their subordinates and then making the decision by themselves. They also made the decision by way of problems discussion and alternatives estimation with subordinates until the consensus was reached.

In the views of teachers, they thought that the elementary school administrators' decision-making, concerning student affairs administration, school building administration and school-community relationship administration by way of problems discussion and alternatives estimation with subordinates until the consensus was reached. Other administrations were academic administration, personnel administration and business and finance administration. They thought that the administrators made the decision by themselves and by way of problems discussion and alternative estimation with subordinates until the consensus was reached.

Problems in decision-making were:

1. School teachers had no appropriate knowledge and ability for the job. They were not active in their performance.
2. School administrators were not able in task-supervision.

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา .....
สาขาวิชา ..... บริหารการศึกษา .....
ปีการศึกษา ..... 2534 .....

ลายมือชื่อนิติต ..... จงกมล @สมทบอดทอง .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... อ. น. น. น. .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิจัยครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสำเร็จจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย
ตันติเมธ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้ความดูแล แนะนำ ช่วยเหลือ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจน
ให้ความสนใจติดตาม ความก้าวหน้าในการทำวิจัยอยู่เสมอ ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึง
ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และเนื่องจากทุนวิจัยครั้งนี้ บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัย
ของบัณฑิตวิทยาลัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคลย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
วิระวัฒน์ อภัยรัตน์ อาจารย์ถวัลย์ ทองมี อาจารย์สมยศ มีเทศน์ อาจารย์ประหยัด ทรงคุณ
อาจารย์ปัญญา แก้วกฤษ และอาจารย์ถวิล วรรณปะเก ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 ท่าน ที่ได้กรุณาสละเวลา
ในการตรวจสอบ แก้ไขเครื่องมือในการวิจัยและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ ตลอดจนนี้ ๆ เพื่อน ๆ ทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำ
ช่วยเหลือให้กำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณผู้บริหาร ครู อาจารย์ ในโรงเรียน
ประถมศึกษาที่ให้ข้อมูลทุกท่าน

กราบขอบพระคุณมารดา ที่ให้การสนับสนุน และให้กำลังใจตลอดเวลา จนทำให้
วิทยานิพนธ์ สำเร็จด้วยดีทุกประการ

จงกลนีย์ สศบรรดาศักดิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ลำดับขั้นในการเสนอรายงานการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ความหมายของการตัดสินใจสั่งการ.....	11
ประเภทของการตัดสินใจสั่งการ.....	13
ระดับการตัดสินใจสั่งการ.....	15
กระบวนการตัดสินใจสั่งการ.....	17
วิธีการตัดสินใจสั่งการ.....	25
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจสั่งการ.....	26
ข้อคำนึงในการตัดสินใจสั่งการ.....	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2	อุปสรรคของการตัดสินใจสั่งการ.....	36
	เทคนิคที่ช่วยในการตัดสินใจสั่งการ.....	37
	บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหา.....	41
	ภารกิจของโรงเรียนประถมศึกษา.....	42
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	67
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	71
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	71
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	71
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	72
	การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	74
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
	ลำดับการเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	135
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	135
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	135
	สรุปผลการวิจัย.....	137

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	การอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	142
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	151
	บรรณานุกรม.....	152
	ภาคผนวก.....	159
	ประวัติผู้เขียน.....	196

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามเพศ.....	77
2	แสดงความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามอายุ.....	78
3	แสดงความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา.....	79
4	แสดงความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงานใน ตำแหน่ง.....	80
5	แสดงความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามการจัดทำแผนภูมิการจัดองค์การ หรือแผนภูมิการบริหารงานของโรงเรียน.....	82
6	แสดงความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามแบบแผนภูมิการจัดองค์การ หรือแบบแผนภูมิการบริหารงานของโรงเรียน.....	83
7	แสดงความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี/ และ/หรือปฏิทินปฏิบัติงาน.....	84
8	แสดงความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามรายละเอียดการจัดทำ แผนปฏิบัติงานประจำปี และ/หรือปฏิทินปฏิบัติงาน.....	85
9	แสดงความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามการแก้ปัญหาในโรงเรียน.....	86
10	แสดงความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบ เกี่ยวกับการระบุขั้นตอนในการแก้ปัญหา....	87
11	แสดงความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามการมอบอำนาจในการบริหาร...	88
12	แสดงความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามการจัดเก็บข้อมูลของโรงเรียน..	90
13	แสดงความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบ จำแนกตามการนำข้อมูลไปใช้.....	91

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

14	แสดงความดีและคำร่ำยละเอียดลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ในการบริหารงานวิชาการ ตามการรับรู้ของผู้บริหาร.....	95
15	แสดงความดีและคำร่ำยละเอียดลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ในการบริหารงานบุคลากร ตามการรับรู้ของผู้บริหาร.....	97
16	แสดงความดีและคำร่ำยละเอียดลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ในการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหาร.....	99
17	แสดงความดีและคำร่ำยละเอียดลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ในการบริหารงานธุรการและการเงิน ตามการรับรู้ของผู้บริหาร.....	101
18	แสดงความดีและคำร่ำยละเอียดลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ในการบริหารงานอาคารสถานที่ ตามการรับรู้ของผู้บริหาร.....	103
19	แสดงความดีและคำร่ำยละเอียดลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ในการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามการรับรู้ ของผู้บริหาร.....	105
20	แสดงความดีและคำร่ำยละเอียดลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ในการบริหารงานวิชาการ ตามการรับรู้ของอาจารย์.....	107
21	แสดงความดีและคำร่ำยละเอียดลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ในการบริหารงานบุคลากร ตามการรับรู้ของอาจารย์.....	109
22	แสดงความดีและคำร่ำยละเอียดลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ในการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามการรับรู้ของอาจารย์.....	111
23	แสดงความดีและคำร่ำยละเอียดลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ในการบริหารงานธุรการและการเงิน ตามการรับรู้ของอาจารย์.....	113

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
24	แสดงความดีและคำร่ำยละเอียดลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ในการบริหารงานอาคารสถานที่ ตามการรับรู้ของอาจารย์ 115
25	แสดงความดีและคำร่ำยละเอียดลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ในการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามการรับรู้ ของอาจารย์..... 117
26	ลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ในการบริหารงานวิชาการ..... 119
27	ลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ในการบริหารงานบุคลากร..... 121
28	ลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ในการบริหารงานกิจการนักเรียน..... 123
29	ลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ในการบริหารงานธุรการและการเงิน..... 125
30	ลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ในการบริหารงานอาคารสถานที่..... 127
31	ลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ในการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชน..... 129